

Acute tubulusnecrose

Soort ziekte

Acute beschadiging van de nierbuisjes.

Wat is acute tubulusnecrose

Acute tubulusnecrose (ATN; tubulus=nierbuisje; necrose=afsterven) is een ziektebeeld waarbij in korte tijd de nierfunctie achteruitgaat. De oorzaak is ernstige beschadiging van de nierbuisjes. Acute tubulusnecrose is de meest voorkomende vorm van acuut nierfalen waarvoor dialyse noodzakelijk is.

De nierbuisjes zijn gezwollen, kunnen hun functie (reguleren van samenstelling van de urine) niet meer uitoefenen en raken verstopt door afgestorven cellen van de buisjes. De bloedvaten die naar de nierfiltertjes (glomeruli) gaan, zijn door dit proces ook zeer sterk vernauwd geraakt. Door de niet functionerende nierbuisjes en de vernauwde bloedvaten wordt er bijna geen, en later in het ziekteproces helemaal geen urine meer geproduceerd.

De beschadiging van de nierbuisjes, die zeer gevoelig zijn voor zuurstofgebrek of schadelijke stoffen die via de nieren uitgescheiden worden, kan verschillende oorzaken hebben:

- Langdurige lage bloeddruk (shock) door bijvoorbeeld in- of uitwendige bloedingen. Dit is een belangrijke oorzaak;
- Ernstige infectie in het bloed (bloedvergiftiging);
- Ernstige ontsteking van de alvleesklier (pancreatitis)
- Ernstige complicaties na een buikoperatie.
- Blootstelling aan schadelijke stoffen zoals kwik, bepaalde antibiotica en contrastmiddelen die worden gebruikt voor het maken van röntgenfoto's of scans.
- Het vrijkomen van spiereiwitten (myoglobine) bij spierafbraak. Bijvoorbeeld na een ernstig trauma waarbij door bloedverlies heel veel spierweefsel afsterft. De grote hoeveelheid spiereiwitten die in de urine terecht komt, is schadelijk voor de nierbuisjes.
- Ook afbraak op grote schaal van rode bloedcellen kan acute tubulusnecrose veroorzaken. Bijvoorbeeld na een verkeerde bloedtransfusie of bij sommige vormen van malaria of na een slangenbeet. De grote hoeveelheid hemoglobine uit de rode bloedcellen beschadigt de nierbuisjes.

Wat zijn symptomen en vooruitzichten

Mensen met acute tubulusnecrose zijn over het algemeen ernstig zieke patiënten die op een intensive care liggen. Het meest opvallende is, dat de patiënt steeds minder gaat plassen. Bij massale afbraak van spieren of rode bloedcellen is de urine bruinrood gekleurd. Om de tekortschietende nierfunctie te ondersteunen, is dialyse noodzakelijk. Als dit niet gebeurt, zou het vasthouden van vocht tot hartfalen of longproblemen kunnen leiden. Hoewel het een ernstige aandoening betreft, is de prognose vrij gunstig als de oorzaak goed kan worden behandeld. Bij de meerderheid van patiënten herstelt de nierfunctie op den duur en kan de dialysebehandeling worden gestopt. Dit kan echter enkele weken duren.

Behandeling

De oorzaak van de acute tubulusnecrose moet worden behandeld. Ondersteunende behandeling in de vorm van dialyse is noodzakelijk zolang de nierfunctie nog niet voldoende is hersteld.

Met vragen over uw persoonlijke situatie of behandeling kunt u terecht bij uw behandelend arts.